

Stewardship beleid (samenvatting)

Stichting Algemeen Pensioenfonds Stap

Versie 3.0
December 2021

stap
Algemeen
Pensioenfonds

Inhoudsopgave

Inleiding.....	4
Stewardship.....	4
Doelstelling stewardshipbeleid Stap	4
Reikwijdte stewardshipbeleid Stap.....	4
Screening.....	5
Monitoring	5
Dialog	5
Stembeleid	6
Uitvoering.....	8
Evaluatie.....	8

Versiebeheer

Datum	Auteur	Versie	Wijziging
April 2019	Bestuur	1.0	Initiële versie
Februari 2021	Bestuur	2.0	Aanvullingen Stewardshipbeleid vanwege SFDR vereisten. Stap heeft hierbij de SFDR vereisten naar eigen inzicht geïmplementeerd, wetende dat de nadere technische richtlijnen nog moeten volgen.
December 2021	Aegon AM & Bestuursbureau	2.1	Voorstel aan BAC: - Opname uitbreiding uitsluitingsbeleid EMD - Tekstuele wijzigingen
December 2021	Bestuur	3.0	Conform voorstel BAC

Inleiding

Verschillende pensioenfondsen en werkgevers hebben de uitvoering van hun pensioenregeling en het pensioenvermogen aan Stap toevertrouwd en overgedragen. Vanuit de doelstellingen van Stap ten aanzien van Maatschappelijk Verantwoord Beleggen (MVB), beschouwt Stap aandeelhouderbetrokkenheid als een belangrijke plicht.

In dit beleidsdocument is samengevat hoe het Bestuur van Stap haar beleid vorm geeft ten aanzien van haar betrokkenheid richting beursgenoteerde vennootschappen waarin door de verschillende Stap pensioenkringen wordt belegd, en de integratie hiervan in haar beleggingsbeleid. Tevens zijn hierin de door het Bestuur geformuleerde beleidsuitgangspunten vastgelegd inzake het Maatschappelijk Verantwoord Beleggen (MVB).

Stewardship

Stewardship laat zich vertalen als rentmeesterschap en behelst hoe door een belegger de aandeelhoudersrechten worden aangewend. Het stembeleid en het dialoogbeleid maakt hier een integraal onderdeel van uit. Deze elementen maakten deel uit van het door Stap al gevoerde MVB beleid. Vandaar dat in dit beleidsdocument aan beide aspecten wordt gerefereerd.

Doelstelling stewardshipbeleid Stap

Het Stap stewardshipbeleid is erop gericht dat de ondernemingen in de beleggingsportefeuilles van de pensioenkringen zowel op financieel als op maatschappelijk gebied waarde creëren op de lange termijn. Stap is van mening dat hiermee het belang van de deelnemers wordt gediend.

Reikwijdte stewardshipbeleid Stap

Met dit stewardshipbeleid wenst Stap aan te sluiten bij de Dutch Stewardship Code. De Dutch Stewardship Code geldt alleen voor aandelen in Nederlandse beursgenoteerde ondernemingen. In het Stap stewardship-beleid is geopteerd voor een uniform beleid voor zowel Nederlandse als niet-Nederlandse aandelen in beursgenoteerde ondernemingen. Voor zowel Nederlandse- en niet-Nederlandse aandelen wordt daarom aangesloten bij de Dutch Stewardship Code.

Het Stap stewardship-beleid kent vier kernelementen: screening (en uitsluitingen), monitoring, dialoog en de wijze van uitoefening van aandeelhoudersrechten (stembeleid). De invulling van deze elementen wordt op de navolgende pagina's nader toegelicht.

Naar oordeel van Stap verlaagt Maatschappelijk Verantwoord Beleggen in algemene zin het risicoprofiel van de beleggingsportefeuille, waarbij door het voeren van dialoog en het doorvoeren van uitsluitingen het (reputatie)risico van de portefeuille wordt verminderd.

Stap hanteert daarom ook een beleid inzake beloningen voor alle bestuurders en medewerkers dat niet aanzet tot het nemen van (duurzaamheids)risico's, risicovol beleggen of minder zorgvuldig risicomanagement. Zo kent Stap geen variabele beloningen toe.

Alhoewel Stap ESG criteria hanteert in het Maatschappelijk Verantwoord Beleggingsbeleid, is het op dit moment voor Stap nog niet opportuun om de negatieve duurzaamheidsimpact van beleggingsbeslissingen op de maatschappij (zoals bedoeld in de EU SFDR verordening) mee te wegen

mee te wegen, aangezien Stap in afwachting is van nog te ontwikkelen instrumentarium en de benodigde data nog niet beschikbaar zijn. Stap onderschrijft wel de SFRD-criteria en het belang van het rekening houden met ESG risico's in het beleggingsbeleid, waarbij geldt dat voor Stap geen additionele rapportageverplichtingen ontstaan conform de EU SFDR criteria uit artikel 8 en 9.

Screening

Stap streeft ernaar dat alle ondernemingen waarin door Stap belegd wordt, zich gedragen volgens de Global Compact Principles (GCP), zoals opgesteld door de Verenigde Naties (VN). Dit zijn principes op het gebied van mensenrechten, milieu, arbeidsomstandigheden en anticorruptie. De Global Compact Principles zijn te vinden op de website: [The ten principles of the UN Global Compact](#). De beleggingsportefeuille wordt hiertoe jaarlijks integraal gescreend en verdere monitoring vindt op doorlopende basis plaats.

Stap hanteert de volgende algemene uitgangspunten in het uitsluitingenbeleid:

- In bedrijven die direct betrokken zijn bij de productie van controversiële wapens wordt niet belegd.
- Op basis van universeel erkende veroordelingen op het gebied van schending van mensenrechten, alsmede op basis van betrokkenheid bij het produceren van controversiële wapens worden een aantal landen uitgesloten. De uit te sluiten beleggingen zijn staatsobligaties en overige leningen uitgegeven door centrale en lagere overheden van deze landen.
- Daarnaast wordt niet belegd in kolenmijnbouw bedrijven welke 30 procent of meer van hun omzet behalen uit de winning van thermisch kolen.
- Tevens worden ondernemingen uitgesloten die 5% of meer van de omzet uit tabak en tabak gerelateerde producten behaalt.
- Uitsluitingen op basis van de GCP indien dialoog niet tot de gewenste resultaten leidt.
- Als na een periode van drie jaar dialoog onvoldoende vooruitgang is geboekt wordt de betreffende onderneming uitgesloten.

Monitoring

Stap vereist van haar vermogensbeheerders dat ze toezicht houden op de Nederlandse-en internationale beursgenoteerde ondernemingen waarin door Stap belegd wordt. Dit toezicht richt zich op materiële aangelegenheden, waaronder in ieder geval de strategie, het bedrijfsmodel, de kapitaalstructuur, de corporate governance, alsmede maatschappelijke en milieutechnische impact. Het betreft zaken die naar verwachting een significant effect hebben op het vermogen van de vennootschap om op lange termijn waarde te creëren. Deze aspecten zullen aanleiding vormen om een dialoog aan te gaan of om ondernemingen uit te sluiten.

Dialoog

Stap is van mening dat een constructieve dialoog met ondernemingen substantieel kan bijdragen aan gedragsverbetering van bedrijven als het gaat om maatschappelijk verantwoord ondernemen. Deze verbeteringen zullen naar de overtuiging van Stap bijdragen aan waardecreatie op lange termijn en daarmee aan het belang van de Stap deelnemers. Met ondernemingen die zich negatief onderscheiden in de jaarlijkse screening wordt daarom een dialoog opgestart. Dit wordt ook wel engagement genoemd.

In deze dialoog worden bedrijven gewezen op de gesignaleerde tekortkomingen en gevraagd om een toelichting. Vervolgens wordt aangedrongen op een verbetering van beleid en gedrag. De respons en daadwerkelijke verbeteringen worden bijgehouden. Hierbij beoordeelt Stap de progressie jaarlijks. Als de zorgen onvoldoende worden geadresseerd zal verdere actie ondernomen worden. Dit kan bestaan uit verdere escalatie of uitsluiting. Als na een periode van drie jaar onvoldoende vooruitgang is geboekt wordt de betreffende onderneming in principe uitgesloten.

Stembeleid

Doelstellingen

Stap is transparant over de wijze waarop Stap gebruik maakt van haar stemrechten in beursgenoteerde vennootschappen. Stap stemt zoveel als mogelijk wereldwijd op beursgenoteerde ondernemingen waarin door Stap direct en indirect wordt belegd.

Met het stembeleid richt Stap zich op de volgende doelstellingen:

- Creatie van aandeelhouderswaarde op de lange termijn (waarde behoud en creatie);
- Bevorderen van het voeren van een maatschappelijk verantwoord ondernemingsbeleid t.a.v.:
  - het ondersteunen en respecteren van mensenrechten door ondernemingen;
  - het ondersteunen en respecteren van werknemersrechten, waaronder voorkomen van kinderarbeid en discriminatie door ondernemingen;
  - het stimuleren van kansen op het gebied van duurzaamheid en mitigeren van duurzaamheidsrisico's door ondernemingen;
  - het bevorderen van adequate governance en voorkomen van corruptie door ondernemingen;

Ten aanzien van deze doestellingen sluit Stap zich aan bij internationale en nationale standaarden zoals de United Nations Global Compact, United Nations Principles for Responsible Investment (UNPRI) en Nederlandse Corporate Governance Code.

Samenwerking

Stap bundelt haar krachten met andere pensioenfondsen, vermogensbeheerders en samenwerkingsverbanden om ondernemingen aan te sporen om rekening te houden met impact van hun onderneming. Als lid van Eumedion is Stap gecommiteerd bij te dragen aan een verbetering van bedrijfsvoering, milieu- en maatschappelijke prestaties van Nederlandse beursgenoteerde vennootschappen.

Securities lending

Bij het uitlenen van aandelen (securities lending) kan tijdelijk geen stemrecht worden uitgeoefend. Stap vindt het belangrijk dat het verbonden stemrecht aan aandelen in beursgenoteerde ondernemingen altijd kan worden uitgeoefend. Om altijd het stemrecht in beursgenoteerde ondernemingen te kunnen uitoefenen staat Stap securities lending van aandelen bij voorkeur niet toe.

Governance voorstellen

Op basis van deze doestellingen en internationale standaarden wordt door Stap tegen gestemd op onderstaande governance-voorstellen:

- Benoeming van niet- onafhankelijke commissarissen, indien minder dan de helft van de door aandeelhouders benoemde commissarissen onafhankelijk is of minder dan een derde van alle leden onafhankelijk is.
- Benoeming van leden van audit- of remuneratiecommissie tot uitvoerende bestuurders.
- Verkiezing van één persoon tot de functie van CEO en bestuursvoorzitter.

- Benoeming van voormalige CEO tot bestuursvoorzitter of de voorzitter van raad van toezicht.
- Benoeming van individuele commissarissen of het hele bestuur in het geval van materiele tekortkomingen op vlak van governance, stewardship, risico monitoring of fiduciaire verantwoordelijkheden (bijvoorbeeld beheer van ESG risico's).

Beloningsvoorstellen

Met betrekking tot beloningen van uitvoerende bestuurders worden de voorstellen per stemming geëvalueerd. Er wordt tegen gestemd indien een beloningsvoorstel niet voldoet aan de volgende principes:

- Een beloningsvoorstel dient duidelijke en volledig te zijn.
- Een beloningsvoorstel dient de lange termijn waarde creatie te bevorderen.
- Een beloningsstructuur dient zo opgesteld te zijn dat het risico van beloning voor slechte resultaten wordt gemitigeerd.
- Opstelling van het voorstel door een onafhankelijke remuneratiecommissie.

Controversiële voorstellen

In geval van controversiële zaken kan Stap besluiten om:

- Zich aan te sluiten bij aandeelhoudersresoluties van andere partijen; of
- Een verzoek in te dienen om een buitengewone algemene vergadering bijeen te roepen; of
- Een aandeelhouders-voorstel te agenderen voor een algemene vergadering.

Indien dergelijke verzoeken worden ingediend zal door of namens Stap voorafgaand overleg plaatsvinden met het bestuur van de onderneming. Bovendien zal Stap en/of haar vertegenwoordiger tijdens deze vergaderingen aanwezig zijn om dit voorstel toe te lichten en eventuele vragen te beantwoorden

Beleid t.a.v. stemadvies

Stap maakt gebruik van de diensten van derden voor stemadvies en de uitoefening van het stemrecht waarbij deze zich richten op:

- Creatie van aandeelhouderswaarde op de lange termijn (waarde behoud en creatie);
- Ondersteuning van een effectieve bedrijfsvoering;
- Bevordering van redelijke beloningssystemen;
- Goede corporate governance (rekening houdend met regionale verschillen in standaarden);
- Het bevorderen van het voeren van een maatschappelijk verantwoord ondernemingsbeleid t.a.v.:
  - duurzaamheid;
  - werknemersrechten;
  - geen discriminatie;
  - mensenrechten.

Hierbij zoekt Stap aansluiting bij internationale standaarden, zoals:

- United Nations Environment Programme Finance Initiative (UNEP FI);
- United Nations Principles for Responsible Investment (UNPRI);
- United Nations Global Compact, Global Reporting Initiative (GRI);
- Carbon Principles, International Labour Organization Conventions (ILO);
- CERES Principles, Global Sullivan Principles;
- MacBride Principles;
- Environmental and social European Union Directives.

Stap wijkt van het stemadvies af indien er hiertoe moverende redenen zijn. Bij Nederlandse beurs genoteerde vennootschappen wijkt Stap bijvoorbeeld af van het stemadvies indien het advies afwijkt van de voorschriften van Nederlandse Governance Code voor Nederlandse ondernemingen. Voor Nederlandse beursgenoteerde ondernemingen opteert Stap er voor om altijd conform de Nederlandse Governance Code te stemmen. Voor identificatie van moverende redenen om (eventueel) af te wijken van het stemadvies maakt Stap ook gebruik van het Eumedion lidmaatschap. Alerts van Eumedion hebben betrekking tot controversiële issues.

Voorkoming schijn van belangenverstrengeling

Ter voorkoming van de schijn van belangenverstrengeling wordt in principe niet gestemd op de aandeelhoudersvergaderingen van uitvoerders van Stap.

Evaluatie stembeleid

Stap evalueert de uitvoering van het stembeleid jaarlijks, waarbij nadruk wordt gelegd op voorstellen die controversieel zijn vanuit Nederlandse optiek.

Rapportage

Via de website van Stap wordt elk kwartaal gepubliceerd hoe er is gestemd op de individuele aandelen posities van Stap. Jaarlijks rapporteert Stap in haar jaarverslag over de uitvoering van het stembeleid op hoofdlijnen.

Uitvoering

De in dit beleid genoemde stewardship activiteiten worden uitgevoerd danwel gecoördineerd door de fiduciair beheerder. Het Bestuursbureau monitort de uitvoering en neemt dit tevens mee in de jaarlijkse evaluatie van de fiduciair beheerder.

Evaluatie

Periodiek wordt het beleid door het Bestuursbureau geëvalueerd en ter vaststelling aan het Bestuur voorgelegd. Het vastleggen van eventuele benodigde beleids-bijstellingen worden via deze werkwijze geborgd.

Bestuursbureau Stap

Postbus 5061

9700 GB Groningen

T 050 522 30 53

info@stappensioen.nl